

عنوان مقاله:

بازخوانی زبان نمادین و بیان خیالی هنر باغ سازی ایرانی اسلامی، با تاکید بر رویکرد حکمی

محل انتشار:

دومین کنگره بین المللی افق های جدید در معماری و شهرسازی با رویکرد توسعه و فناوری (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

سارا قاسمی - دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت مدرس،

محمد رضا بمانیان - استاد، دانشگاه تربیت مدرس

خلاصه مقاله:

شناخت صحیح ابعاد وجودی و نیازهای انسان، به عنوان یکی از ارکان طراحی و ساماندهی فضاهای زیستی، همواره مورد توجه طراحان بوده و هست. اما نکته این است که کدام دیدگاه در تعیین و تعریف جایگاه انسان نقش دارد. در حال حاضر بر اساس رایج ترین استاندارد های طراحی، انسان و نیازهایش، تنها در محدوده نیازهای مادی و روانی خلاصه می شود؛ در حالی که با استناد به آرای حکمای اسلامی، از آن جا که انسان بهمنزله ی عالم صغیر، همچون آئینه تمام نمای عالم کبیر تصویر شده، دارای لایه های وجودی متعدد و مترتب بر یکدیگر است. در این دیدگاه، مابین عالم ماده و عالم معنی، به عالمی بیکران و نامحدود به نام عالم خیال یا مثال اشاره شده است. این عالم جلوه ای نیز در وجود انسان دارد که همان نیروی خیال و سبب ادراکات خیالی و عامل آفرینش صور خیال است. با استناد به این که هنر سنتی ایران موثق ترین نمونه های مجسم خلق فضای خیالی را به ویژه در زمینه معماری و باغسازی و همچنین نگارگری ایرانی، داراست، دغدغه اصلی پژوهش حاضر، بازنمایی اهمیت خیال، به عنوان بعدی از ابعاد وجودی انسان، در طراحی محیط است. در نتیجه تحقیق کاربردی و استفاده از روش تحقیق علی به منظور بررسی علل و شرایط خیال انگیزی باغ ایرانی با استناد به معماری و نگارگری ایرانی و با رویکرد حکمی، پی می بریم شرط اصلی ایجاد حالت رویا و خواب، فراغت حواس ظاهری از ادراک ظواهر عالم ماده بوده و بر این اساس مفاهیمی با عنوان: وسعت نامحدود، ناخودآگاهی، صفت آئینگی، جمع اضداد و بی زمانی و بی مکانی به عنوان شرایط فضاسازی خیال انگیز معرفی شده است. تحقیق حاضر به لحاظ زمانی تاریخی و روش گردآوری اطلاعات به صورت کتابخانه ای و مشاهده و بررسی نمونه های موردی انجام گرفته است.

کلمات کلیدی:

باغ ایرانی، معماری ایرانی، نگارگری ایرانی، ادراک خیالی، عالم مثال

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/531482>

